

9. Цвик М.В. Актуальные проблемы организации власти в Украине / М.В. Цвик // Проблемы законности: зб. наук. пр. – Харків: НЮАУ, 1995. – Вип. 30. – С. 22-30.
10. Туркіна І.Є. Судова влада в системі державного управління: монографія / І.Є. Туркіна. – Харків: Вид-во Віровець А. П. «Апостроф», 2012. – 204 с.
11. Бринцев В. Нормативна база судової влади: шляхи і засоби підвищення ефективності / В. Бринцев // Вісник Академії правових наук України. – 2005. – № 1. – С. 142-150.
12. Рабінович П.М. Державна влада / П.М. Рабінович // Юридична енциклопедія в 6 т. – К.: Укр. Енциклоп., 1999. – – . – Т. 2. – 380 с.
13. Селіванов А.О. Конституція. Громадянин. Суд. Професійні та суспільні погляди / А.О. Селіванов. – К.: УВІД «Рада», 2009. – 560 с.
14. Общая теория права и государства: Учеб. для студентов вузов, обучающихся по спец. "Юриспруденция"/ В.С. Афанасьев, А.П. Герасимов, В.И. Гойман и др.; под ред. В.В. Лазарева. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Юристъ, 1999. – 520 с.
15. Петрухин И.Л. Проблемы судебной власти в современной России / И.Л. Петрухин // Государство и право. – 2000. – № 7. – С. 15-21.
16. Кобликов А.С. Судебная политика и способы её реализации / А.С. Кобликов // Советское государство и право. – 1991. – № 6. – С. 69-72.
17. Чуприна Ю.Ю. Місце судової гілки влади в системі державної влади України [Електронний ресурс] / Ю.Ю.Чуприна // Державне будівництво. – 2010. – № 1. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua>

УДК 341.49: 342

СУБ'ЄКТИ ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЮ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Міловідова С.В., аспірант

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Наукова стаття присвячена дослідженню системи суб'єктів запобігання вчиненню адміністративних правопорушень. До вказаної системи віднесено: органи державної влади й місцевого самоврядування; правоохоронні органи всіх рівнів; підприємства й установи різних форм власності, громадські формування та окремі громадяни. Визначені правові засади і проблемні аспекти діяльності уповноважених суб'єктів запобігання вчиненню адміністративних правопорушень. Сформульовані рекомендації та пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства в даній сфері суспільних відносин.

Ключові слова: запобігання, правопорушення, суб'єкти, система, правоохоронні органи, підприємства, організації, установи, громадські об'єднання, громадяни.

Міловідова С.В. СУБ'ЄКТЫ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ СОВЕРШЕНИЯ АДМИНИСТРАТИВНЫХ ПРАВОНАРУШЕНИЙ / Запорожский национальный университет, Украина

Научная статья посвящена исследованию системы субъектов предотвращения совершения административных правонарушений. К указанной системе отнесены: органы государственной власти и местного самоуправления; правоохранительные органы всех уровней; предприятия и учреждения всех форм собственности; общественные формирования и отдельные граждане. Определены правовые основы и проблемные аспекты

деятельности уполномоченных субъектов предотвращения совершения административных правонарушений. Сформулированы рекомендации и предложения относительно усовершенствования действующего законодательства в данной сфере общественных отношений.

Ключевые слова: предотвращение, правонарушение, субъекты, система, правоохранительные органы, предприятия, организации, учреждения, общественные объединения, граждане.

Milovidova S.V. THE SUBJECTS OF PREVENTION OF FULFILLMENT OF ADMINISTRATIVE OFFENCES / Zaporizhzhya national university, Ukraine

Scientific article is devoted to research of system of the subjects of prevention of administrative offences. To the specified system are referred: bodies of state authority and local self-management; law-enforcement bodies of all levels; the enterprises and establishments of all patterns of ownership; public formations and separate citizens. The legal bases and problem aspects of activity of the authorized subjects of prevention of administrative offences are determined. Such measures of prevention of administrative offences are determined: check of the documents; the requirement of the discontinuance of separate actions, survey of things and personal survey, temporary restriction of access of the citizens to separate sites of district; restriction of movement of transport or pedestrians on separate sites of streets and highways; closing of sites of border, account and official warning of the persons; inspection (as a version of survey); the right of the authorized subjects to enter on territory and into premises of the enterprises, establishments, organizations, inhabited and other premises of the citizens; restrictions of the rights of the citizens connected with a condition of health, introduction of quarantine at epidemics; free-of-charge use of vehicles and communication facility in extreme situations; realization of auditing; the control; entering of the offers about elimination of the reasons and conditions, which promote fulfillment of offences; realization of medical survey of the persons and sanitary condition of the enterprises of public catering; administrative supervision of the persons exempted from places of deprivation of freedom, and also behind the persons condemned to criminal punishment, not connected with deprivation of freedom.

From administrative collecting and measures of the administrative discontinuance of a measure of the administrative prevention differ by that are applied at absence of offences. However, despite of preventive character, these measures can be applied in the compulsory order. The measures of the administrative prevention are various enough and are applied by the different subjects in different spheres of public life.

The recommendations and offers concerning improvement of the current legislation in the given sphere of the public relations are formulated.

Key words: prevention, offence, subjects, system, law-enforcement bodies, enterprise, organization, establishments, public associations, citizens.

Запобігання адміністративним правопорушенням є пріоритетним напрямком роботи органів державної влади і громадянського суспільства, адже краще не допустити вчинення правопорушення, аніж виправляти його наслідки, відшкодовувати збитки та притягати особу до адміністративної відповідальності. Особливо важливо дослідити систему суб'єктів, які здійснюють запобігання вчиненню адміністративних правопорушень, адже від їх ефективних дій та взаємодії між ними залежить рівень захищеності держави, суспільства та кожної особи від суспільно шкідливих посягань. Тому важливість та актуальність даного дослідження не викликає сумніву.

Теоретичною основою для написання наукової статті стали наукові праці, присвячені проблемам адміністративної відповідальності взагалі, та різним напрямкам профілактики, попередження, запобігання та протидії вчиненню адміністративних правопорушень. Це, зокрема, праці таких науковців, як В.Б. Авер'янов, А.Б. Агапов, О.М. Бандурка, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, І.Л. Бородін, Ю.А. Ведерніков, Є.С. Герасименко, І.П. Голосніченко, С.Т. Гончарук, Т.О. Гуржій, В.В. Доненко, Р.А. Калюжний, Л.В. Коваль, Т.О. Коломoeць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, С.О. Короєд, О.В. Кузьменко, О.І. Миколенко, В.І. Олефір, О.І. Остапенко, С.В. Петков, Л.Л. Попов, М.М. Стоцька, М.М. Тищенко, О.А. Троянський, Н.В. Хорощак, О.В. Чекаліна, О.П. Шергін, В.К. Шкарупа та ін.

Метою даної наукової статті є дослідження системи суб'єктів запобігання вчиненню адміністративних правопорушень.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання: дослідити правові засади діяльності уповноважених суб'єктів щодо запобігання вчиненню адміністративних правопорушень, визначити існуючу систему суб'єктів запобігання вчиненню адміністративних правопорушень, виявити проблемні аспекти діяльності та взаємодії між вказаними суб'єктами, сформулювати пропозиції щодо удосконалення чинного та прийняття перспективного законодавства у відповідній сфері суспільних відносин.

Предметом наукової статті є суб'єкти запобігання вчиненню адміністративних правопорушень в Україні.

Найчастіше під заходами адміністративного запобігання розуміють дії уповноважених органів або посадових осіб, спрямовані на примусове забезпечення виконання громадянами обов'язків перед суспільством, забезпечення суспільної безпеки й громадського порядку, недопущення та боротьбу зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями й ліквідацію їх наслідків. Умовами для виникнення конкретних відносин, пов'язаних із використанням засобів адміністративного примусу, є різні юридичні факти, у тому числі протиправні дії окремих осіб і організацій. Засоби адміністративного запобігання мають ту особливість, відрізняються від засобів припинення адміністративних правопорушень і адміністративних стягнень тим, що їх використання не пов'язано з вчиненням неправомірних дій. Це попереджувальні, профілактичні заходи [1, 179-181].

Незважаючи на свій профілактичний характер, заходи адміністративного запобігання можуть бути здійснені в примусовому порядку, оскільки небезпека, якій вони протидіють, загрожує або окремії фізичній особі, або суспільству й державі. Переважно це виражається у вигляді певних обмежень і заборон. Ці заходи є різноманітними, застосовуються в різних галузях суспільного життя й різними суб'єктами.

Порядок застосування окремих адміністративно-запобіжних заходів регулюється значною кількістю законів та інших нормативних актів. Це КУпАП, Митний кодекс України, Кодекс цивільного захисту України, закони України «Про міліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про дорожній рух», «Про прикордонні війська України», «Про Службу безпеки України», «Про правовий режим надзвичайного стану», «Про державний кордон України», «Про ветеринарну медицину», положення про різні державні інспекції та ін. Причому найширшу компетенцію в їх використанні мають органи внутрішніх справ (міліція). Примусовий вплив під час використання цих заходів може виявлятися у фізичному або психічному впливі, суто примусових діях.

Найтиповішими є такі заходи адміністративного запобігання: 1) вимога припинення окремих дій; 2) перевірка документів; 3) огляд речей і особистий огляд; 4) тимчасове обмеження або заборона доступу громадян до окремих ділянок місцевості чи об'єктів з метою забезпечення громадського порядку, громадської безпеки, охорони здоров'я людей; 5) обмеження або заборона руху транспорту та пішоходів на окремих ділянках вулиць і автомобільних шляхів при виникненні загрози громадській безпеці; 6) закриття ділянок державного кордону; 7) здійснення адміністративного нагляду за особами, щодо яких він встановлений, а також контролю за засудженими до кримінальних покарань, не пов'язаних із позбавленням волі; 8) облік і офіційне застереження осіб; 9) право входити на територію та до приміщень підприємств, установ і організацій, до житлових та інших приміщень громадян; 10) введення карантину при епідеміях і епізоотіях; 11) огляд медичного стану осіб і санітарного стану підприємств громадського харчування; 12) ревізування; 13) контроль і наглядові перевірки [1, 179-181].

Застосування цих заходів законодавчо регламентовано. Так, Законом України «Про міліцію» (ст.11) міліції для виконання покладених на неї обов'язків надається право вимагати від громадян і посадових осіб, які порушують громадський порядок, припинення правопорушень і дій, що перешкоджають здійсненню її повноважень; перевіряти в громадян за підозри у вчиненні правопорушень документи, що посвідчують їх особу; в установлених законом випадках проводити огляд осіб, речей, транспортних засобів; входити безперешкодно в будь-який час доби на територію та до приміщень підприємств, установ і організацій, на земельні ділянки, в житлові та інші приміщення громадян; виявляти й вести облік осіб, які підлягають профілактичному впливу на підставі й у порядку, встановлених законодавством, виносити їм офіційне застереження про неприпустимість протиправної поведінки [2]. Законом України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» від 1 грудня 1994 р. [3] передбачено, що адміністративний нагляд здійснює міліція. Працівники міліції систематично контролюють поведінку осіб, щодо яких встановлений адміністративний нагляд, з метою запобігання порушень ними громадського порядку. Крім органів внутрішніх справ, заходи адміністративного запобігання застосовують інші управлінські органи, наприклад, введення карантину, примусовий медичний огляд, закриття окремих ділянок державного кордону, огляд і перегляд транспортних засобів, товарів та інших предметів [1, 179-181].

Назва адміністративно-запобіжних заходів зумовлена їх профілактичною спрямованістю. Ці заходи конкретної фактичної підстави застосування не мають, вони використовуються для попередження, профілактики правопорушень, а також для підтримання правопорядку за надзвичайних обставин, оскільки загроза суспільним і особистим інтересам, заподіяння їм шкоди можуть виникнути не тільки внаслідок вчинення правопорушення, а й в результаті стихійного лиха, дій душевнохворих або малолітніх тощо. Держава змушена тоді вдаватися до обмеження прав, застосування примусових заходів до осіб, невинуватих у порушенні норм права. Такими є дії органів охорони здоров'я, які примусово лікують інфекційних хворих, ветеринарної медицини, що здійснюють карантинні заходи тощо. У більшості подібних випадків правопорушення відсутнє, однак свобода дій особи обмежується, відповідні заходи адміністративного впливу застосовуються незалежно від згоди чи бажання останньої, тобто мають примусовий характер [4, 416].

Адміністративно-запобіжні заходи виконують особливі правоохоронні функції, які відрізняють їх від інших заходів адміністративного примусу, що і визначає їх окреме місце в системі останніх. На відміну від заходів адміністративного припинення вони не припиняють безпосередньо правопорушення або об'єктивно протиправні діяння, а попереджують, відвертають їх вчинення. Водночас окремі запобіжні заходи за своїм характером наближені до заходів адміністративного припинення, у зв'язку з чим у літературі не завжди однозначно вирішується питання про віднесення тих чи інших конкретних заходів до відповідного виду примусу. Основним і єдиним критерієм відмінності тут є наявність або відсутність правопорушення.

Адміністративно-запобіжні заходи не виконують функції покарання особи, до якої вони застосовуються, що характерно для адміністративних стягнень, тому не потребують встановлення вини порушника як обов'язкової умови застосування.

Основною метою застосування адміністративно-запобіжних заходів є їх спрямованість на: а) недопущення, відвернення правопорушень; б) забезпечення громадського порядку і громадської безпеки в різних надзвичайних ситуаціях; в) попередження настання шкідливих наслідків у зазначених ситуаціях [4, 416-417].

Отже, адміністративно-запобіжні заходи становлять комплекс заходів впливу морального, фізичного, організаційного та іншого характеру, які дають змогу виявляти

і не допускати правопорушення, забезпечувати громадський порядок і громадську безпеку за різних надзвичайних обставин.

Ці заходи застосовуються багатьма органами та їх посадовими особами: міліцією, внутрішніми та прикордонними військами, службою безпеки, контрольно-наглядовими органами (державними інспекціями) тощо.

Чіткий перелік адміністративно-запобіжних заходів ані в законодавчих актах, ані в спеціальній літературі до цього часу не визначено. У зв'язку з цим у нормативних актах досить часто зустрічається термінологічна плутанина, а в літературі як запобіжні необгрунтовано аналізуються деякі заходи припинення. Більше того, визнання того чи іншого заходу примусовим фактично здійснюється лише на доктринальному (теоретичному) рівні. Такий стан речей не можна визнати задовільним, оскільки в кожному випадку застосуванням цих заходів реально обмежуються права і свободи громадян [4, 416-421].

Серед адміністративно-запобіжних заходів чільне місце посідають наступні.

1. Перевірка документів. Так, працівники міліції мають право перевіряти в громадян документи, що посвідчують їх особу, при підозрі у вчиненні правопорушення, а також інші документи, необхідні для з'ясування питання щодо додержання правил, нагляд і контроль за виконанням яких покладено на міліцію (п.2 ст.11 Закону «Про міліцію»). З подібною метою перевіряти документи мають право також посадові особи інших державних органів, які здійснюють контроль і нагляд за додержанням відповідних загальнообов'язкових правил.

2. Огляд з урахуванням цільового призначення і способу правоохоронного впливу на суспільні відносини найчастіше застосовується як захід адміністративного запобігання. Наприклад, митними органами здійснюється митний огляд і переогляд, органами внутрішніх справ і цивільної авіації – обов'язковий огляд ручної поклажі, багажу та особистий огляд пасажирів цивільних повітряних суден, органами прикордонної охорони – огляд морських і річкових суден та документів; відомчою охороною – огляд осіб, які працюють на об'єктах з особливим режимом тощо. В усіх цих випадках головною метою застосування зазначеного заходу є попередження та виявлення правопорушень, забезпечення громадської безпеки, тобто він має чітко виражений профілактичний характер.

3. Відвідування підприємств, установ та організацій, входження на земельні ділянки, у житлові та інші приміщення громадян можливе тільки в чітко визначених випадках. Так, відповідно до п.15 ст.11 Закону України «Про міліцію» працівники міліції мають право безперешкодно в будь-який час доби заходити на: а) територію і в приміщення підприємств, установ і організацій, у тому числі митниці, й оглядати їх з метою припинення злочинів, переслідування осіб, які підозрюються у вчиненні злочинів, при стихійному лихові та інших надзвичайних обставинах; б) на земельні ділянки, у житлові та інші приміщення громадян у випадку переслідування злочинця чи припинення злочину, який загрожує життю мешканців, а також при стихійному лихові та інших надзвичайних обставинах; в) у житлові приміщення громадян, які перебувають під адміністративним наглядом, з метою перевірки. Відвідувати підприємства, установи, організації для виконання контрольних і профілактичних функцій можуть також посадові особи багатьох інших органів (п.п.20.1.11. ст.20 Податкового кодексу тощо).

4. Внесення подання про усунення причин і умов, які сприяють вчиненню правопорушень, що передбачено в ряді законодавчих актів. Щодо адміністративних правопорушень таке правило встановлено в ст.282 КУпАП, відповідно до якої суб'єкт адміністративної юрисдикції, який розглядає справу, встановивши причини та умови,

що сприяли вчиненню адміністративного проступку, вносить до відповідного державного органу, громадської організації або посадовій особі пропозиції про вжиття заходів щодо усунення цих причин та умов. Про вжиті заходи протягом місяця з дня надходження пропозиції повинно бути повідомлено орган (посадову особу), який вніс пропозицію.

5. Тимчасове обмеження доступу громадян на окремі ділянки місцевості (блокування районів місцевості, окремих споруд та об'єктів) можуть застосовувати працівники міліції та військовослужбовці внутрішніх військ. Так, відповідно до п.20 ст.11 Закону України «Про міліцію» працівники міліції мають право тимчасово обмежувати або забороняти доступ громадян на окремі ділянки місцевості чи об'єкти з метою забезпечення громадського порядку, громадської безпеки, охорони життя і здоров'я людей у випадку втечі з-під варти і затримання злочинця, аварій на шляхах, при інших надзвичайних обставинах, що загрожують життю і здоров'ю людей (землетруси, повені, спалахи епідемій та епізоотій тощо), а також під час проведення масових заходів — демонстрацій, мітингів, змагань і т.ін.

6. З метою забезпечення громадського порядку і громадської безпеки працівники міліції також мають право обмежувати рух транспорту і пішоходів на окремих ділянках вулиць і автомобільних шляхів (п.21 ст.11 Закону України «Про міліцію»). Причинами цих обмежень можуть бути ремонт шляхів, прокладання комунікацій, аварійний стан, пожежі, стихійне лихо, демонстрації, мітинги, масові походи, змагання тощо.

7. Безоплатне використання транспортних засобів і засобів зв'язку, які належать підприємствам, установам і організаціям, здійснюється працівниками міліції з метою запобігання шкідливим наслідкам стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій, для виїзду до безпосереднього місця події, для доставки в медичні установи осіб, які потребують невідкладної медичної допомоги, для переслідування правопорушників і доставки їх до міліції (п.26 ст.11 Закону України «Про міліцію»).

8. Адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі, працівники міліції здійснюють відповідно до п.7 ст.10 Закону України «Про міліцію» та Закону «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі». Адміністративний нагляд становить систему тимчасових примусових профілактичних заходів спостереження і контролю за поведінкою окремих осіб, звільнених з місць позбавлення волі, які здійснюють органи внутрішніх справ.

9. Обмеження прав громадян, пов'язаних із станом їх здоров'я. Основи законодавства України про охорону здоров'я встановлюють можливість застосування таких заходів органами і закладами охорони здоров'я, зокрема, у вигляді примусового медичного огляду або примусової госпіталізації, а також у зв'язку з проведенням карантинних заходів (ст.9), усунення осіб, що є носіями збудників інфекційних захворювань, небезпечних для населення, від роботи та іншої діяльності, яка може сприяти поширенню інфекційних хвороб, обов'язкових медичних оглядів, профілактичних щеплень, лікувальних та карантинних заходів (ст.30), спеціальних заходів профілактики та лікування в примусовому порядку соціально небезпечних захворювань (туберкульоз, психічні, венеричні захворювання, СНІД, хронічний алкоголізм, наркоманія), а також карантинних захворювань (ст.53) тощо [5].

Розглянуте коло адміністративно-запобіжних заходів не можна назвати вичерпним. Це – найпоширеніші заходи, запобіжний характер яких сумнівів практично не викликає. Законодавство передбачає можливість застосування і багатьох інших заходів, які також можна вважати адміністративно-запобіжними [4, 416-421]. Так, деякі заходи запобігання адміністративним правопорушенням передбачені законами «Про попередження насильства в сім'ї», «Про засади запобігання і протидії корупції» та іншими.

Згідно із ст.1 КУпАП одним із завдань Кодексу України про адміністративні правопорушення є запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством.

Безпосередньо присвячена питання запобігання адміністративним правопорушенням ст.6 КУпАП, згідно із якою органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, громадські організації, трудові колективи розробляють і здійснюють заходи, спрямовані на запобігання адміністративним правопорушенням, виявлення й усунення причин та умов, які сприяють їх вчиненню, на виховання громадян у дусі високої свідомості і дисципліни, суворого додержання законів України. Органи місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації, забезпечуючи відповідно до Конституції України додержання законів, охорону державного і громадського порядку, прав громадян, координують на своїй території роботу всіх державних і громадських органів по запобіганню адміністративним правопорушенням, керують діяльністю адміністративних комісій та інших підзвітних їм органів, покликаних вести боротьбу з адміністративними правопорушеннями [6].

Крім того, громадські організації та трудові колективи можуть брати активну участь у процесі запобігання адміністративним правопорушенням у випадку передачі матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд громадської організації або трудового колективу згідно із ст.21 КУпАП.

Закон України «Про громадські об'єднання» [7] не забороняє членам громадських організацій здійснювати правове виховання населення і, відповідно, сприяти запобіганню адміністративних правопорушень.

І, нарешті, кожен громадянин України має право здійснювати правомірну діяльність щодо запобігання адміністративним правопорушенням шляхом правової освіти та виховання інших громадян, участі в громадських формуваннях з охорони громадського порядку і державного кордону. Так, згідно із ст.1 Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» громадяни України відповідно до Конституції України мають право створювати в установленому цим Законом порядку громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку і державного кордону, сприяння органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам, Державній прикордонній службі України та органам виконавчої влади, а також посадовим особам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також у рятуванні людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин. Громадські формування з охорони громадського порядку і державного кордону можуть бути створені на засадах громадської самодіяльності як зведені загони громадських формувань, спеціалізовані загони (групи) сприяння міліції та Державній прикордонній службі України, асоціації громадських формувань тощо [8].

Таким чином, враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що систему суб'єктів профілактики, попередження та запобігання адміністративним правопорушенням становлять:

- органи державної влади й місцевого самоврядування;
- правоохоронні органи всіх рівнів;
- підприємства й установи різних форм власності, громадські формування та окремі громадяни.

Усі названі суб'єкти об'єднані єдиними цілями, а також інформаційними, координаційними і правовими зв'язками. Як справедливо зазначає О. Миронов, головною складовою комплексного підходу до охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки в умовах адміністративної реформи є чітке і цілеспрямоване функціонування різних державних органів та їх соціально-ефективна взаємодія з громадськими формуваннями правоохоронної спрямованості щодо профілактики правопорушень. На теперішній час обов'язок виконувати таку роботу в основному покладений лише на органи внутрішніх справ. Подібний стан речей призводить до того, що превенція правопорушень не завжди досягає бажаного для сучасного суспільства та держави результату [9, 4-5].

Враховуючи те, що правова регламентація діяльності суб'єктів запобігання адміністративним правопорушенням здійснюється в багатьох нормативно-правових актах, доцільно викласти систему вказаних суб'єктів в перспективному Законі України «Про профілактику правопорушень». Прийняття вказаного закону визначить систему заходів профілактики правопорушень, порядок їх здійснення державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, об'єднаннями громадян, окремими громадянами, а також права і обов'язки суб'єктів, що проводять роботу з профілактики правопорушень [10]. Такий комплексний нормативно-правовий акт сприятиме однозначному розумінню системи суб'єктів запобігання адміністративним правопорушенням, чіткому розподілу прав та обов'язків вказаних суб'єктів та налагодженню ефективного механізму взаємодії між ними.

Перспективність подальшого дослідження даної тематики обумовлена величезним масивом нормативно-правових актів, які регулюють питання попередження, запобігання та профілактики адміністративних правопорушень і які потребують удосконалення, а також практичною значимістю розробки даних питань з метою внесення пропозицій щодо удосконалення механізму охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, захисту прав і свобод людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне право України: [підручник] / [Битяк Ю.П., Гаращук В.М., Дьяченко О.В., Зима О.Т., Зуй В.В.]; за ред. проф. Ю.П. Битяка. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 544 с.
2. Про міліцію: Закон України від 20 грудня 1990 р. № 565-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/565-12/page>
3. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. № 264/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/264/94-вр>
4. Адміністративне право України: [академ. курс]: [підруч. для студ. юрид. спец. ВНЗ]: [у 2-х томах] / [Авер'янов В.Б., Андрійко О.Ф., Битяк Ю.П., Голосніченко І.П., Ківалов С.В.]; відп. ред. В.Б. Авер'янов / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького. – Т. 1: Загальна частина. – К.: Юридична думка, 2007 – 591 с.
5. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2801-12/page>
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення: чинне законодавство із змінами та доповненнями на 15 лютого 2012 року (відповідає офіц. текстові). – К.: Алерта; ЦУЛ, 2012. – 216 с.

7. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4572-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
8. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22 червня 2000 р. № 1835-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>
9. Миронов О.В. Профилактика административных правонарушений в сфере оборота оружия, осуществляемая органами внутренних дел: дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.14 «Административное право, финансовое право, информационное право» / О.В.Миронов; Государственное учреждение «Всероссийский научно-исследовательский институт Министерства внутренних дел Российской Федерации». – Москва, 2009. – 180 с.
10. Про профілактику правопорушень: проект Закону України, розроблений МВС України на виконання постанови координаційної наради керівників правоохоронних органів України від 31 січня 2006 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/tu26/6/2358/>

УДК 342.925:35.08(477)

**ПРОТОКОЛ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ ТА КОМІСІЇ З РЕФЕРЕНДУМУ
ЯК ПРЕДМЕТ ОСКАРЖЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ
В ПОРЯДКУ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ,
ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ВИБОРЧИХ КОМІСІЙ ЧИ КОМІСІЙ
З РЕФЕРЕНДУМУ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР**

Розум І.О., аспірант

Національний університет державної податкової служби України

У рамках проведеного дослідження автором зроблено спробу здійснити змістовний аналіз теоретико-практичних аспектів оскарження до адміністративних судів протоколів виборчих комісій та комісій з референдуму в порядку провадження у справах щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності виборчих комісій чи комісій з референдуму та сформулювати власну позицію в площині можливості перших виступати предметом такого оскарження.

Ключові слова: протокол виборчої комісії та комісії з референдуму, предмет публічно-правового спору, рішення виборчої комісії або комісії з референдуму, відкриття провадження в адміністративній справі.

Розум И.А. ПРОТОКОЛ ИЗБИРАТЕЛЬНОЙ КОМИССИИ И КОМИССИИ ПО РЕФЕРЕНДУМУ КАК ПРЕДМЕТ ОБЖАЛОВАНИЯ В АДМИНИСТРАТИВНЫЕ СУДЫ В ПОРЯДКЕ ПРОИЗВОДСТВА ПО ДЕЛАМ ОБ ОБЖАЛОВАНИИ РЕШЕНИЙ, ДЕЙСТВИЙ ЛИБО БЕЗДЕЙСТВИЙ ИЗБИРАТЕЛЬНЫХ КОМИССИЙ ИЛИ КОМИССИЙ ПО РЕФЕРЕНДУМУ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧЕСКОЕ ИЗМЕРЕНИЕ / Национальный университет государственной налоговой службы Украины, Украина

В рамках проведеного дослідження автором зроблено спробу здійснити змістовний аналіз теоретико-практичних аспектів оскарження до адміністративних судів протоколів виборчих комісій та комісій з референдуму в порядку провадження у справах щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності виборчих комісій чи комісій з референдуму та сформулювати власну позицію в площині можливості перших виступати предметом такого оскарження.

Ключевые слова: протокол избирательной комиссии и комиссии по референдуму, предмет публично-правового спора, решение избирательной комиссии или комиссии по референдуму, открытие производства в административном деле.